

Рік в історії: 2008-й

Відпрацьованому часу — гарантовану оплату!

Найбільші зусилля профспілка змушена була прикласти до подолання впливу фінансово-економічної кризи на соціальний захист працівників галузі

ЗАЛІЗНИЧНА галузь, як, власне, й інші, миттєво реагувала на політичну ситуацію в країні.

По-іншому не могло й бути, адже з приходом кожного нового уряду змінювався керівний склад залізниць, що, звісно, негативно позначалося на роботі. Чергове звільнення начальників залізниць одразу на початку січня викликало невдоволення працівників галузі та створило соціальну напругу в трудових колективах.

Тож профспілка звернулася із відповідною Заявою до керівництва держави, поширила її у ЗМІ, намагаючись «достукатися» до Кабінету Міністрів, Верховної Ради, Мінтрансв'язку і закликати їх проводити виважену політику щодо стратегічно важливої галузі економіки:

«Перестановки керівних кадрів на залізницях ускладнюють налагодження належного соціального діалогу з профспілками, ведення колективних переговорів і виконання колективних договорів.

Тимчасові керівники не несуть відповідальності за стан справ у галузі, що веде до її занепаду.

Головною оцінкою діяльності керівників повинен бути професіоналізм, відданість справі та ефективність роботи, а не належність чи симпатії до певної політичної сили».

Та як би там не складалось, а процес ведення соціального діалогу не переривався.

Новопризначений Міністр транспорту та зв'язку Йосип Вінський провів зустріч із керівниками галузевих профспілок, у ході якої заслухав проблеми, що турбують галузі, і висловив готовність конструктивно співпрацювати, вибудовуючи чітку цивілізовану систему відносин між міністерством та профспілками.

Зустріч керівництва Мінтрансв'язку і галузевих профспілок, 17 січня 2008 р.

Лінію взаємодії і співпраці з профспілками продовжував вибудовувати і Президент В.Ющенко, знову провівши на початку року зустріч із лідерами національних профоб'єднань і профспілок.

На передньому плані — представники нашої профспілки

Прозвучала справедлива критика щодо малоефективної діяльності створеної два роки тому Національної тристоронньої соціально-економічної ради, з якою очільник держави погодився і взяв до уваги.

Президент окреслив пріоритетні напрямки співробітництва із профспілками: забезпечення належного розвитку національного соціального діалогу, погашення заборгованості із заробітної плати вже у поточному році та підвищення рівня безпеки й охорони праці.

Хоча попередні домовленості та наміри й не були реалізовані у повному обсязі, все ж таке публічне обговорення актуальних питань соціально-економічного розвитку країни дає шанс владі і профспілкам поглянути на проблеми з різних боків, і головне – консолідувати зусилля на задоволенні потреб людини праці.

Не зволікаючи і з внутрішньоспілковими справами, лідер профспілки В.Ткачов одразу ж на початку року зустрівся з головами дорожніх профорганізацій для обговорення планів на майбутнє: розвитку Професійного недержавного пенсійного фонду «Магістраль», підготовку структури профспілки до роботи в умовах реформування галузі, а також актуального питання щодо ситуації на залізничному транспорті.

Настав час підбити підсумки минулорічного огляду-конкурсу на кращу організацію у здійсненні громадського контролю за використанням і оплатою робочого часу. А результати були вагомими – на Донецькій залізниці перевірками охоплено 90 % працюючих, Південно-Західній – 80 %, Одеській – 56 %.

Під час виступу Голови профспілки В.Ткачова на зустрічі Президента України В.Ющенка з лідерами національних профоб'єднань і профспілок, 31 січня 2008 р.

Тож президія Ради профспілки присудила перші місця дорожній профорганізації Донецької залізниці, Криворізькій територіальній профорганізації, первинці моторвагонного депо Львів, переможців і призерів нагороджено дипломами і грошовими преміями.

Для закріплення і підвищення досягнутих результатів огляд-конкурс вирішено продовжити і у 2008 році.

Крім цього, для голів профорганізацій протягом року проведено навчальні семінари з питань громадського контролю за дотриманням законодавства про працю, а профкомам постійно надавалась практична

допомога від правових інспекторів праці Ради профспілки.

МОВОЮ ЦИФР

Під час перевірок достовірності обліку й оплати відпрацьованого часу встановлено порушення трудових прав 49 тис. 123 залізничників.

На вимогу профспілки захищено права 34 тис. 655 працівників, яким виплачено майже 8 млн грн.

За порушення трудового законодавства до відповідальності притягнуто 43 посадові особи.

Доплата за надурочні години становить понад 20 млн грн.

Перед тим, як обговорювати підсумки виконання Галузевої угоди в 2007 році, Рада профспілки направила керівництву Укрзалізниці низку пропозицій щодо внесення змін і доповнень до чинної Галузевої угоди, зокрема, про щорічне підвищення заробітної плати не менше ніж на 30 %.

Після засідання Ради Укрзалізниці надіслано також критичні зауваження, висловлені його учасниками.

Таким чином, на вимогу профспілки Галузева угода поповнилась пунктами щодо:

- відновлення роботи патронажних служб для догляду за самотніми ветеранами;
- оплати технічного навчання у неробочий час з розрахунку тарифної ставки (посадового окладу);
- розробки комплексної програми закріплення кадрів на залізничному транспорті тощо.

Чергова турбота профспілки – підготовка до реформування залізничного транспорту.

Насамперед, кадровий стан у галузі вже декілька років був кризовим, тож профспілка ніяк не могла погодитися із новою редакцією Державної програми реформування залізничного транспорту.

Норми, які передбачали зменшення кількості працівників основної діяльності, були неприпустимими. На цьому наголосив Голова профспілки В.Ткачов у листі до Прем'єр-міністра Ю.Тимошенко, підкресливши, що усунути розбіжності у поглядах на цей невідворотний процес можливо, лише сівши за стіл переговорів.

Свою позицію Рада профспілки довела також до Мінтрансзв'язку й Укрзалізниці, наполягаючи на доопрацюванні програми реформування з урахуванням пропозицій профспілки, винесенні її на обговорення у трудових колективах залізниць і підприємств залізничного транспорту. Інакше процес реформування загальмується на декілька років і призведе до занепаду соціальної сфери.

Цю думку профлідер висловив і на засіданні колегії Міністерства, і під час «круглого столу» на тему «Реформування залізничного транспорту України – питання виживання галузі», організованого у липні Мінтрансзв'язку.

У 2008-му технічна інспекція праці відзначила 90 років.

За такий суттєвий проміжок часу вдалося напрацювати неабиякий досвід, започаткувати багато добрих традицій, які підтримуються досі. Так, до Всесвітнього дня охорони праці проведено Тиждень охорони праці у структурних підрозділах залізниць під гаслом «Моє життя, моя робота, моя безпечна праця».

Темою акції стало «Управління професійними ризиками», а спрямована вона була на підвищення культури охорони праці і запобігання нещасним випадкам на виробництві.

Під час розгляду питання щодо охорони праці в галузі на засіданні президії Ради профспілки за участі головних технічних інспекторів праці на залізницях, представників Укрзалізниці і залізниць, 21 лютого 2008 р.

А наприкінці травня Головним управлінням охорони й організації праці Укрзалізниці було проведено семінар для фахівців і профпрацівників з питань охорони праці.

Учасники заходу шукали шляхи вирішення проблеми виробничого травматизму, а також обговорили наболілі питання облаштування будинків відпочинку локомотивних бригад і турних вагонів.

Такий обмін думками, без сумніву, корисний і для профспілки, і для роботодавця, адже сприяє активізації профілактичної роботи із запобігання захворюваності і травматизму, спонукає відповідальних осіб до поліпшення умов праці залізничників.

Наша профспілка як член Міжнародної федерації транспортників вперше долучилася до проведення 7 жовтня Всесвітнього дня дій профспілок за гідну працю, що відтепер щороку відзначається у профорганізаціях проведенням зустрічей у трудових колективах, «Днів трудового права», перевірок дотримання роботодавцями законодавства про працю та охорону праці.

А навесні з нагоди Міжнародного дня дій під егідою МФТ Рада профспілки провела виїзний день на Козятинському вузлі Південно-Західної магістралі, де відбувся ряд заходів, зокрема й читацька конференція газети «Вісник профспілки».

У Фастівській дистанції колії,
6 березня 2008 р.

Тираж профспілкової газети, яка вже два роки виходить як самостійне видання, поступово зростає і на кінець року становив уже понад 140 тис. примірників.

Це свідчить про те, що спілчани справді зацікавлені в інформації, яка публікується у «ВІСНИКУ». А найціннішим свідченням цього є враження самих читачів:

*«Наша газета допомагає не лише у профспілковій роботі, вона є корисною й для представників адміністрації. Завжди у курсі новин і наші спілчани», – відзначила, зокрема, економіст локомотивного депо Знам'янка, профгрупорг **О.Кузьменко**.*

У Києві відбулася традиційна березнева зустріч із жінками – цього року Рада профспілки на святковий захід запросила переможниць конкурсу на кращих лідерів первинок.

Після урочистого зібрання перед переможницями конкурсу «Жінка-лідер» виступили учасники народного фольклорного ансамблю «Червона калина» Київського метрополітену, серед яких є члени нашої профспілки.

Бурхливими оплесками дякували глядачі самодіяльним артистам. А вони підготували для святкової зустрічі віночок чудових українських народних пісень і дотепні гуморески. Всі були задоволені!

*Виступ «Червоної калини»
на святковому заході
у Раді профспілки*

*Переможниці конкурсу
на кращу жінку – лідера
профорганізації під час традиційної
зустрічі у Раді профспілки,
4 березня 2008 р.*

Набирає потужності фізкультурно-масова робота.

У травні 2008-го до Галузевої угоди було внесено доповнення: «Проводити щорічно Спартакіаду залізничників з різних видів спорту відповідно до Положення».

Крім щорічних спартакіад трудових колективів залізниць України цього року втілилась в життя ще одна ініціатива Ради профспілки – про проведення I Спартакіади працівників промислових підприємств, які не входять до складу залізниць. Вона фінішувала 22 червня, у Фастові, відзначивши переможців і призерів.

Проводиться багато спортивних змагань і в первинках структурних підрозділів, неабияку організуючу роль у цьому відіграють профкоми, поступово долучаються до них і молодіжні ради.

Збірна команда профспілки виборола «срібло» у XV Всеукраїнській міжгалузевій спартакіаді працівників промислової сфери і транспорту, що пройшла в Алушті 11–14 вересня 2008 року.

*«Срібний» призер Всеукраїнської
міжгалузевої спартакіади*

...Повертаючись до співпраці з владою, варто згадати, що насправді не все було злагоджено і позитивно, як про це заявлялось на початку року. Держава, за допомогою органів прокуратури та судової гілки влади вдалася до спроб незаконного захоплення майна – оздоровчих об'єктів залізниць, що по праву належить залізничникам.

Голови первинок Одеської дорожньої профорганізації опублікували відкритий лист, в якому висловлено незгоду зі скасуванням судових рішень 2003–2005 років, згідно з якими оздоровчі заклади Одеської залізниці було передано у власність трудового колективу магістралі.

Звернення підписали **А.Прокопенко**, голова Одеської дорожньої профорганізації, **В.Мотузенко**, **О.Бондаренко**, **А.Перехватов** – голови Шевченківської, Знам'янської, Херсонської територіальних профорганізацій, **О.Петрик**, голова об'єднаної профорганізації Одеської дирекції залізничних перевезень – **всього 20 підписів**:

«Такі непослідовні, навіть руйнівні дії Міністерства викликають непорозуміння і негативну реакцію людей, сприймаються трудовими колективами залізниць як спроба держави в особі Міністерства транспорту і зв'язку захопити майно, що по праву належить працівникам, яке будувалось і утримувалось за кошти, зароблені не одним поколінням залізничників, тобто за рахунок чистого прибутку, який за рішенням трудового колективу не спрямовувався на інші цілі, а використовувався на будівництво й утримання оздоровчих закладів».

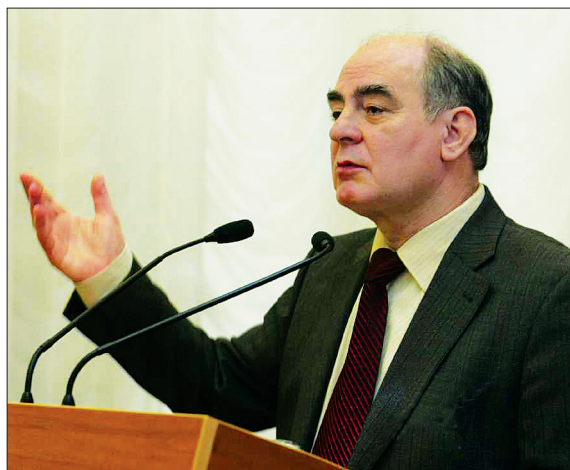
Профспілка рішуче засудила неправомірні дії з боку держави і заявила про твердий намір відстоювати оздоровчі заклади, використовуючи всі надані законодавством права, включаючи крайні заходи і звернення до міжнародних інстанцій.

Відповідну заяву направлено також до вищих органів влади, Мінтрансв'язку та поширено в українських засобах масової інформації.

Ще одне гостре питання, яке свого часу, у 2006 році, спричинило масову акцію протесту (що тоді й принесло позитивний результат), – урядове рішення передати вищі навчальні заклади залізничного спрямування із сфери управління Мінтрансв'язку у підпорядкування Міністерства освіти й науки.

Як виявилось, знову все повернулося на круги свої... І знову Рада профспілки звернулася до Президента України та інших перших осіб держави, навівши вагомі аргументи проти такого рішення.

Ці та інші наболілі проблеми лідер профспілки В.Ткачов висловив під час свого виступу на зустрічі Прем'єр-міністра Ю.Тимошенко з головами профспілок транспортників наприкінці квітня.

Разом із цим лідер профспілки наголосив на необхідності негайного підвищення заробітної плати залізничників, запровадження недержавного пенсійного забезпечення, передбачення у держбюджеті коштів на придбання рухомого складу та відшкодування у повному обсязі збитків залізницям за перевезення пільгових категорій пасажирів.

За результатами цієї зустрічі оформлено відповідний протокол з урахуванням висловлених пропозицій, і Урядом надано конкретні доручення причетним міністерствам і відомствам.

Першою ластівкою з виконання порушених питань стало **підвищення з 1 травня 2008 року тарифних ставок і посадових окладів працівників галузі на 5 %**.

Щоправда, це й виявилось найсуттєвішим зрушенням. Адже під час наради у Мінтранс зв'язку під час розгляду стану виконання протоколу перший заступник Голови профспілки М.Сінчак відзначив, що половину доручень Прем'єр-міністра так і не було виконано.

Зокрема, не розроблено і не затверджено порядок компенсації за пільгові перевезення пасажирів, у фінпланах залізниць не передбачено коштів на недержавне пенсійне забезпечення і добровільне медичне страхування, не введено в практику узгодження з профорганам тих норм фінпланів, що стосуються соціальних питань. Тому роботи ще, як-то кажуть, непочатий край...

Кінець 2008-го ознаменувався фінансовою кризою в країні. Це боляче вдарило по всіх верствах населення. Профспілка не могла лишитися осторонь проблеми і, щоб мінімізувати наслідки цієї непростой соціально-економічної ситуації для працівників залізничного транспорту

та зберегти кадровий потенціал, оперативно запропонувала ряд антикризових заходів.

По-перше, президія Ради домоглася від Укрзалізниці не скасовувати, а відтермінувати підвищення тарифних ставок і посадових окладів на 6 % з 1 листопада, але не пізніше ніж до 1 квітня 2009-го.

По-друге, у зв'язку із загрозою масового звільнення працівників роботодавцям рекомендовано безумовно дотримуватися законодавства про працю при застосуванні режиму неповного робочого тижня і надання відпусток без збереження зарплати.

У зв'язку зі значним зменшенням на залізницях усіх видів перевезень у відпустках без збереження заробітної плати перебували 30 % працюючих – у жовтні, у листопаді – 66,2 %, у грудні – 82 % працівників.

Болюче питання пошуку заходів стабілізації фінансово-економічної кризи та соціального захисту працівників розглянуто на засіданні Ради профспілки у грудні, ухвалено текст Звернення до Кабміну щодо державної підтримки залізничного транспорту в умовах кризи і прийнято рішення у разі невиконання вимог профспілки вступити у колективний трудовий спір.

«На залізничному транспорті допускаються порушення трудового законодавства і Галузевої угоди щодо першочерговості виплати зарплати, не оплачуються надурочні та робота у вихідні дні, працівників відправляють у безоплатні відпустки, відмовляють у наданні матеріальної допомоги на лікування. Якщо, до того ж, ми бездумно звільнятимемо людей, завтра ні з ким буде працювати. Тож, як не складно, але кваліфіковані кадри залізничників треба берегти.

Резерви для покращання ситуації є. Це, перш за все, відшкодування державою збитків від перевезення пільгових категорій пасажирів і пасажирів у приміському сполученні, які за рік сягають півмільярда гривень. Потребує вирішення проблема збитковості пасажирських перевезень, які становлять за рік майже 4 млрд грн. Допомоги чекають і заводи з ремонту рухомого складу...

Сподіваємося, що Мінтрансв'язку та Укрзалізниця використають наявні у галузі резерви, щоб зберегти кадровий склад залізничників і зберегти соціальний захист працівників».

Із виступу Голови профспілки

В.Ткачова на засіданні

Ради профспілки 4 грудня 2008 року

Цілком закономірно можна припустити, що початок наступного року буде не менш напруженим...

ФАКТ

На виконання домовленостей з Мінтрансв'язку і Укрзалізницею та затвердженого графіка протягом 2008 року тарифні ставки і посадові оклади підвищено в цілому на 28,8 %.

За рівнем заробітної плати залізничний транспорт зайняв 8 місце серед галузей економіки України.

Рівень заробітної плати працівників залізничного транспорту в 1,33 раза більший ніж в галузях економіки України, в 1,21 раза – працівників промисловості і в 1,1 раза – працівників транспорту.

Рада профспілки організувала участь молодих профактивістів у роботі першого Міжнародного молодіжного форуму профспілок залізничників країн СНД та Балтії

Учасники I Міжнародного молодіжного форуму, червень 2008 р.

